

① विषय - व्याख्यान (सांख्य)
पेज = 1

16

उत्पूरण

27.2 x 14.4 x 0.1 c.m.

ओमस्वस्ति श्री गणेशाय नमः सरस्वत्यै
पुण्यै परमात्मानं वाल्मीकिवृद्धि

तुल्य दीर्घ प्लुत भेदाः स्वर्णाः शत्रेषां ह्रस्व
दीर्घ ।

② तुलादान विधिः

पेज = 1 . 26.5 x 12.5 x 0.1 c.m.

ओं श्री गणेशाय नमः तुलादानविधि तत्रोक्तानि
नादि नित्यं कर्तव्यात्

यथापवित्रमतुलं मयत्वं ज्ञात्वा वेदतः

सा०
सु०

८

उंस्वस्ति श्रीगणेशाय नमः सरस्वतीः प्रणम्य परमात्मानं कालधीवृ
द्धिसिद्धये सारस्वतीं मंडकुर्वे प्रक्रिपां नीतिवित्ताराम् ॥ इन्द्रादयो
ऽपि यस्यां तं न ययुः शब्दवारधेः प्रक्रिपां तस्य कृत्स्नस्य दास्येव
तुं नरः कथम् ॥ तत्र तावत्संज्ञासं व्यवहारः यसंगृह्यते ॥
अइउऊ लसमाना ॥ अनेन प्रत्याहारग्रहणाय वर्णपरिग
रंते ते वां समानसंज्ञा च वधीयते नैतेषु सूत्रेषु सन्धिरनुस
न्धेयोऽविवक्षितत्वाद्विवक्षितसु सन्धिर्मवर्त्तीति नियमात्
लौकिकप्रयोगनिष्ठतये समे मानत्वाच्च ॥ इह स्वदीर्घप्लुत
मेदाः सवर्णाः रात्रेष्वाह्रस्वदीर्घप्लुतमेदापरस्परसव
र्णभरणंते लोकाश्चेत्यस्य सिद्धिरिति वदन्ति ततो लोकाश्च

८

2

ॐ श्रीगणेशाय नमः तृत्वादानविधिः तत्र कर्ता स्वानादिनित्यकर्मकुर्यात् प्राञ्जल
 स्तोत्रविषय आचमनं प्राणायामः प्रयोगः ॐ नमः ॥ एवमुक्त्वा ॥ श्रियो आपुरारो
 गते जो भिव धर्षं आपरमे श्वर प्रात्यर्घ्यं अमुक इत्येतत् तृत्वादानमहं करिष्ये आदौ ग
 लपति पूजनं पश्चादाचार्यवरणं कुंडलमुद्रकावत्त्रापिदानं अर्चनं तुलादंडमध्ये
 सुवर्णमई गोविंदप्रतमास्थापनं पूजनं दंडदेवतापूजयेत् शिवाय नमः १॥ रा
 शिने नमः २ मरुताय ३ रुद्राय ४ सूर्याय ५ विष्णुकर्मणे ६ गुरुते ७ अंगिराय
 ८ अग्रये ९ प्रजापतये १० विष्णोभ्यो देवेभ्यो ११ विधात्रे १२ पर्जन्याय १३ शंभवे
 १४ पितृभ्यो १५ सोमाय १६ धर्माय १७ अमरराजाय १८ जलसेाय १९ विष्णु
 देवे नमः २० ॥ इति पूजा ॥ प्रदक्षणा नमस्कारप्रार्थनां कुर्यात् तत्र मंत्रं नमस्ते सर्व
 देवानां शक्तिस्त्वसत्यमाश्रिता साक्षिभूता जगद्धात्री निर्मिता विष्णोनिता १
 एकतः सर्वसामानितयान्तशतानि च धर्माधर्मकृतां मध्ये स्थापिता सिद्धा

त्वंतुले सर्वभूतानां प्रमाणाभिहितं त्रितामं नोलयंती पिडोद्यादधरस्वनमोस्तुते
 ये सौतत्वाधिपो देवो पुरुषः पंचविंशकः स एषो धिष्ठितो देवत्वयितस्मानमोनमः ४
 नमोनमस्तोगोविंदतुला पुरुषः संसृजकः त्वं रेतारयस्यास्मात्तत्रस्मादुद्यतसागरात् ५
 इति प्रार्थना पश्चात् प्रव्याहृतैः तुलायां संप्रकीर्यः पुनः प्रदक्षणीकृत्या स्वयमाभरण
 भूषितः कामाक्ष्यमुखा स्ववर्णमयी धर्मराजप्रतमां धारयेत् दक्षणाहस्तमुखा सुवर्ण
 पीसूर्यप्रतमामादाय तुलदंमध्ये गोविंदप्रतमादर्शनं कुर्यात् पश्चादुत्तरफलके तुला
 यमारुधप्राङ्मुखः प्रासीत् ततो दक्षणा तुलाफलके तुलाद्रव्यं प्रक्षेप्य पाण्डिकामश्चेत्ते
 दाभूमिसंस्थिता तुलके भवन्ति तथा द्रव्यं प्रक्षेप्य मध्ये किंचिद्दूरणं प्रतिष्पतत्र कि
 चित्कालं स्थित्वा मंत्रात्पठेत् नमस्तु सर्वभूतानां साक्षिभूते सनातनी पिताहे
 रं वदे त्वं निर्मिता परमेष्ठिता त्वपाद्यतां जगत्सर्वजगत्या वरजंगमं सर्वभूतानि
 भूतस्ये नमस्तु भूतधारिणी यथापवित्रमत्तुलं मयत्पंजातवेदसः तथास्वनप